

Výňatek z knihy

LOSÝ V SRDCI EVROPY

Od klasických ke stíracím

Vydalo Nakladatelství Olympia, a.s.
SAZKA - OLYMPIA 2002
Edice Sazka
autor Ivo Kasal

JUDr. Ivo Kasal

(padesátéprvní pokračování)

ČESKOSLOVENSKÁ STÁTNÍ LOTERIE

Tím bylo zajištěno, že každý okres, který prodal celou sérii s 10 000 losy, měl alespoň jednu výhru po 10 000 Kčs.

Rok 1977 byl rokem bilancování, neboť Československá státní loterie slavila dvacet let činnosti. K tomuto datu směřovaly také všechny hodnotící materiály, z nichž nejdůležitější byla *Zpráva k 20. výročí ČSLO* vypracovaná ředitelstvím České státní spořitelny. Ta sloužila jak ministerstvu financí, tak částečně - prostřednictvím tisku a jiných médií - i veřejnosti. Její zpřístupněná část obsahovala následující údaje:

*Od roku 1957 do roku 1977 bylo prodáno:
228 milionů 516 tisíc losů po 10 Kčs,
8 milionů 40 tisíc losů po 15 Kčs,
515 tisíc losů po 50 Kčs.
Tržby činily 2 miliardy 431 milionů 532 tisíc Kčs.
Za stejnou dobu vyplatila ČSLO výhercům
1 miliardu 248 milionů 515 tisíc Kčs.
Výherci si přednostně odebrali 1207
automobilů.*

Při příležitosti 20. výročí loterie zveřejnila Hlavní správa Čs. státní spořitelny také výsledky práce některých neloterijních oddělení Správy čs. státní loterie. Zájemci se tak prostřednictvím tisku mohli seznámit s dopisy hráčů, z nichž ty zajímavější jistě pobaví i po čase:

Piši Vám trochu pozdě po slosování, ale pořád nemám klid. Ve výherní listině jsem četla

stejně číslo jako má můj los. Připadla na ně prémie 150 000 Kčs. Jenom to písmeno série je na mém losu trochu jiné. Los mám pořád schovaný. Spokojím se třeba jen spolovičkou.

Chtěl bych vyhrát. Napište mi, kolik bych zaplatil za celou sérii. Nebudete mít starosti s jejím prodejem, tak snad z těch 10 Kčs za los můžete něco slevit.

Nemohu pochopit, proč má někdo výhru 50 000 Kčs a druhý jen 500 Kčs. Máme přece stejné žaludky.

Vedle běžných dopisů musely být vyřizovány i stížnosti a různé podněty a hlavně nepřeberné množství dotazů různého druhu. Řada z nich se samozřejmě stále opakovala. Základní hráčské stížnosti se týkaly propadných lhůt. Stále častěji se stávalo, že si hráči přišli i pro vysokou výhru až po lhůtě. Nikdy jim však nebylo vyhověno a po lhůtě svou výhru nezískali ani po všemožných přimlouvách. Mezi další stížnosti patřily i vyslovené nepozornosti hráčů, jejichž důsledek měl být znovu přenesen na organizátora loterie. Hráči totiž velmi často oznamovali ztrátu losu a žádali vyplacení výhry s tím, že číslo losu mají poznamenáno. Ani v těchto případech nikdy neuspěli. Korespondence se však táhla donekonečna. Na řadu otázek bylo možné odpovídat rutinně, skoro i předtištěným formulářem. Následuje jeden z netypických dotazů:

Mám zvláštní prosbu. Věřím na sny. Můj kolega v zaměstnání měl totiž sen, že jsem vyhrál 20 000 Kčs na los, jehož číslo začínalo 34 tisíc atd. Mám proto zdvořilý dotaz, můžete mi napsat, kde si mohu los s číslem 34 tisíc koupit? Vezmu si dovolenou a zajedu tam.

Vypracovanou „Zprávu“, z níž bylo citováno, vzaly všechny instituce na vědomí bez větších připomínek. Novinářům se vysloveně líbila a následovalo velké množství článků osvětlujících pořádání státní loterie. Ty samozřejmě přispěly k její další propagaci, což přiznala i samotná Správa ČSLO, která vedle reklamních šotů zadávala i jiná témata, například slogany. V 80. letech se nejvíce používaly následující:

Kávu osladíte kostkou cukru. Život losem ČSLO.

Když máte štěstí kupte si los. Nemáte-li, kupte si jich deset.

Ani rok 1977 nebyl bez problémů.

Nejčastějším z nich bylo vyplácení malých výher na losy předchozích slosování, a to tehdy, když si hráč zjistil, že koncová číslice losu, který si zakoupil třeba před pár měsíci, je totožná s koncovou číslicí pro desetikorunovou výhru právě taženou.

Dostavil se k prodejci losů, ten z výherní listiny zjistil, že číslice losu souhlasí, a výhru vyplatil. Pokud prodejce na podvod přišel, hráč se omluvil, že si los spletl a se správným přijde za chvíli.

Protože se jednalo o malou částku, hlásili prodejci podobné případy jen tehdy, když vyplatili více výher současně. Aby k tomu nedocházelo, začalo se faksimile titulu losu objevovat přímo na výherní listině, aby měl prodáváč možnost jeho vizuální, nikoli jen číselné kontroly. Stalo se tak poprvé ve 189. emisi ČSLO v roce 1977.

Správa ČSLO se prakticky neustále zabývala vyhodnocováním loterie. Jednak v měsíčních, jednak v ročních, ale také v delších časových intervalech. Například 4. ledna 1979 na operativní poradě projednávala správa materiál s názvem *Možnosti zvýšení přitažlivosti losů Čs. státní loterie a opatření k aktivizaci okresních poboček s nízkou úrovní prodeje losů ČSLO*, který se zabýval lety 1977 - 1978, v nichž se projevoval další pokles zájmu o tuto loterii.

(pokračování příště)

